

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

1937-1938 Yıllarında Tunceli İlinde Yapılan Askeri Harekâta Zarar Görenlerin Zararlarının Karşılanması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Kamer GENÇ

Kamer GENÇ

Tunceli Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Plan ve Bütçe Kom.		
Genel Komisyon		Kam. Gen. Kom.		
Tarih:		19 Şubat 2010		F. No: 2/611
Mad.Y.	Müdür	D.Bsk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>
BASKAN		<i>[Signature]</i>		

GEREKÇE

Eski adı Dersim olan ve 1935 yılında çıkarılan yasayla adı Tunceli olarak değiştirilen ilimizde, hukuk düzenini tesis etmek amacıyla 1937-1938 yıllarında yapılmış olan ciddi askeri operasyonlar neticesinde haksız yere öldürölen, yaralanan ve zorla göç ettirilen vatandaşlar olmuştur. Bu fiili gerçekler karşısında, Tunceli halkının maddi ve manevi acılarının tamamen dindirilmesi ve zararlarının bütünüyle tazmin edilmesi mümkün olmasa bile Devletin sağlayacağı küçük bir katkı, halka yapılan zulümden duyulan pişmanlığı ifade edeceği gibi, konunun gündemden düşürölmesi açısından yararlı olacaktır. Zira, konunun sürekli gündemde tutulması, Tunceli'de yetişen yeni gençlerin Devlete ve güvenlik güçlerine karşı kin ve nefret duyguları beslemesine ve devamına neden olmakta ve bu durum bölge ve ölke insanının huzurunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Yukarıda bahsedildiğı üzere, Teklifin yasalaşması, konunun ölke gündeminden düşürölmesine ve Tunceli halkının acılarının bir ölçüde de olsa giderilmesine katkı sağlayacak ve bu düzenleme ile aynı zamanda T.B.M. Meclisinin bölge halkının duyduğu o telafisi güç acı olaylardan dolayı özür dileme sonucunu da doğuracaktır.

Teklif ile, 1937-1938 yıllarında Tunceli ilinde yapılan askeri harekâтта öldürölölen, yaralanan veya zorunlu göçe tabi tutulan kişilerin zararlarının karşılanması; ölen kişilerin mezarlarının bulunması ve yakınlarına bildirilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

**1937-1938 YILLARINDA TUNCELİ İLİNDE YAPILAN ASKERİ HAREKÂTTA
ZARAR GÖRENLERİN ZARARLARININ KARŞILANMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, 1937-1938 yıllarında Tunceli ilinde yapılan askeri harekâtta haksız olarak öldürülen, yaralanan veya zorunlu göçe tabi tutulan kişilerin bu zararlarının karşılanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Zarar tespit komisyonları

MADDE 2- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruları sonuçlandırmak üzere Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde İl merkezinde ve ile bağlı ilçelerde zarar tespit komisyonları kurulur. Bu komisyonlar, kurulmalarını takip eden bir yıl sonunda görevlerini tamamlar.

(2) Komisyon, bir başkan ve altı üyeden oluşur. İl merkezinde vali ve ilçelerde kaymakam komisyonun başkanıdır. İl merkezinde ve ilçede ikamet eden ve konuyu bilen en yaşlı beş kişi ile baro yönetim kurulunca baroya kayıtlı olanlar arasından görevlendirilecek bir avukat komisyonun üyesidir.

(3) Komisyon salt çoğunlukla toplanır ve kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Komisyonun çalışma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

Komisyonun görevleri

MADDE 3- (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Zarar görenin veya mirasçılarının veya yetkili temsilcilerinin başvurusu hâlinde bu Kanun kapsamına giren bir zararın bulunup bulunmadığını tespit etmek.

b) Öldürülenler ile o tarihte kurulan mahkemelerce asılan kişilerin mezarlarının tespiti konusunda çalışma yapılmasını sağlamak ve tespitlerin sonuçlarını ölenlerin yakınlarına bildirmek.

Başvurunun süresi, şekli, incelenmesi ve sonuçlandırılması

MADDE 4- (1) Zarar gören veya mirasçılarının veya yetkili temsilcilerinin, ilçedeki zarar tespit komisyonunun kurulmasından itibaren en geç altı ay içinde Komisyon Başkanlıklarına başvurmaları hâlinde gerekli işlemlere başlanır.

(2) Komisyon, yapılacak her başvuru ile ilgili çalışmalarını, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlamak zorundadır.

(3) Komisyonun başkan ve üyeleri; kendilerinin, eşlerinin ve üçüncü dereceye kadar

(bu derece dahil) kan ve kayın hısımları ile vekili, vasisi ya da kayyımı oldukları kişilerin zararları ile ilgili komisyon toplantılarına katılamazlar.

Zararın tespiti

MADDE 5- (1) Zararlar, eğer hayatta ise zarar görenin değilse hak sahiplerinin beyanı, adlî, idarî ve askerî mercilerdeki bilgi ve belgeler göz önünde tutularak hakkaniyete ve günün ekonomik koşullarına uygun biçimde komisyon tarafından tespit edilir.

Yönetmelik

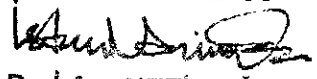
MADDE 6- (1) Komisyonun çalışma esas ve usulleri, komisyona başvurularda takip edilecek usuller, zararların tespiti, nakdî ödemenin şekli ve tutarı ile diğer hususlar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü